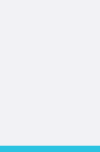

Vzdělávání lektorů pro přípravu instruktorů ve firmách

**Jednání 3. pracovního týmu k pilotáži zavádění
prvků duálního systému
Hradec Králové 18.3.2019
Mgr. Martina Kaňáková**

Kdo je instruktor praktického vyučování

- Instruktor **není** dle Zákona o pedagogických pracovních **pedagogickým pracovníkem** vykonávajícím přímou vyučovací či výchovnou činnost
- **nejsou na něj kladeny požadavky na získání pedagogické kvalifikace, i když je v průběhu praktického vyučování v přímé interakci se žáky a je za ně zodpovědný.**
- některé školy i firmy **pocitují kvůli zvýšení kvality a relevance obsahu praktického vyučování potřebu instruktory proškolit.**
- Většinou se však jedná o krátké kurzy zaměřené na seznámení s bezpečností a ochranou zdraví při práci a povinnostmi instruktora, někdy se v kurzech, zejména pokud do jejich přípravy vstupují školy, objevují také základy pedagogiky a psychologie.

Instruktor a jeho role

Instruktor praktického vyučování je **zaměstnanec podniku**, ve kterém probíhá praktické vyučování žáků ideálně v souladu se smlouvou o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování.

Výběr správného kandidáta – odborně zdatný, zkušený pracovník, ochotný pracovat s mladými lidmi, trpělivý, chápavý, s nadhledem

Nezastupitelná role instruktora ve výchovně vzdělávacím procesu v rámci OV;
možnost využít pro tuto pozici i osoby 50+/60+

Větší propojení školy a firmy i z hlediska participace na obsahu vzdělání a celkové strategie (seznámení se s dokumenty školy; možnosti do této oblasti aktivněji vstupovat)

Obsah a rozsah kurzu připravený v projektu POSPOLU

Obsah kurzu, odborné způsobilosti i kritéria hodnocení vycházely z navržené PK NSK

Kurz v rozsahu 40 hodin se skládá ze:

- 16 hodin (prezenčně) ve dvou dnech
- 8 hodin praktického nácviku ve firmě či školních dílnách a následná reflexe
- 14 hodin samostudia na zpracování zadaného úkolu (tematický plán/výuková jednotka)
- 2 hodiny určené pro zhodnocení úkolu lektorem, závěrečný test.

Kurz je možné upravit v souladu s doporučeními NÚV, je k dispozici v elektronické verzi

Témata: pedagogika, psychologie a kurikulum, BOZP, plánování výuky na pracovišti.

- Plánování výuky, seznámení se se školskou terminologií- ŠVP, RVP, tematický plán; aspekty a význam sociálního partnerství, profil absolventa
- Požadavky na instruktora, přítomnost žáků na pracovišti a s ní související oblasti (jak řešit přestupky, úrazy; evidence a pedagogická dokumentace, platná legislativa)
- Adolescence, sociálně patologické jevy, žáci s obtížemi, motivace žáků, hodnocení
- Vyučovací metody, didaktické principy, organizační formy vyučování
- Příprava učebního dne
- Plánování výuky žáků ve firmě, práce se školním vzdělávacím programem, učební osnovou a tematickým plánem

Pilotní kurz Pospolu pro instruktory

Pětidenní kurz v rozsahu 40 hodin ověřen v březnu 2015 na 21 účastnících ze škol i podniků

Identifikované obtíže:

- heterogenní skupina z různých oborů má různé potřeby na obsah kurzu
- problém zvolit pracoviště k exkurzní jednotce
- vstup na pracoviště konkurenční firmy

V září 2015 kurz ověřen na 9 SOŠ a SOU, kde lektori proškolili 83 instruktorů praktického vyučování.

Rozhovory na webových stránkách: např. <http://www.nuv.cz/pospolu/kurz-instruktor-praktickeho-vyucovani-varnsdorf-1>

Proškolení lektorů kurzu – ZMĚNA od 12/ 2015

Změna přístupu

NÚV nabízí **8 hodinové proškolení lektorů** (učitelům OV, zástupcům ředitele pro PV, i zástupcům firemního sektoru proškolení ve vedení kurzu vytvořeného v Pospolu - v rozsahu 40 hodin

Proškolení lektorů kurzu nabízíme cca 2-3ročně zdarma

- **Proškoleno více než 100 lektorů**
- **4 autorizované osoby pro PK Instruktor u poskytovatele praktického vyučování**
- Monitorujeme situaci a zajímá nás, jak je kurz využíván v terénu

TERMÍN ŠKOLENÍ – 17.dubna 9-15 hod. v NÚV

Proškolování lektorů kurzu

Od 2017/2018 se nově hlásí do kurzu i zástupci firem/ komor

- Na některých místech probíhají kurzy pro nové instruktory opakovaně (např. Třinecké železárny, Škoda Auto, ISŠA Brno, Akademie řemesel Praha, TOS Varnsdorf, Dopravní podnik hl. m. Prahy, Jihočeská hospodářská komora, Continental Barum);
- Někde si kurz obohatili vlastními prezentacemi (první pomoc, práce se žáky s PAS, ale také třeba natočili video k BOZP, kurz pojali jako výjezdní a nebo ho v plné verzi nabízejí jen stálým zaměstnancům)
- Výrobce textilií- praktická příprava probíhá díky absenci dílen po zrušení SŠ pouze ve firmách- JČK (Písek, Strakonice) – silná potřeba proškolit instruktory
- **Odměňování instruktorů jako motivační prvek (nad rámec činnosti)**

SŠ a VOŠ obchodní České Budějovice (AO PK NSK)

Velké množství firem se směnným provozem – rozdělení kurzu do menšího počtu hodin a více dnů a kurz probíhal vždy na pracovišti jedné firmy.

Návštěva školy a školních dílen umožněna všem instruktorům

Certifikáty pro účastníky předávané ředitelkou školy.

SOŠ a SOU Beroun Hlinky

Praktické ukázky se nekonaly na pracovištích, ale ve školních dílnách (více účastníků z různých firem).

Učitel pracoval za přítomnosti budoucích instruktorů přímo se žáky a názorně demonstroval, jak by měl správně vypadat učební den (kontrola docházky, ustrojení, instruktáž, zadání úkolů, hodnocení, atd.)

Akademie řemesel Praha Střední škola technická (AO PK NSK)

Více než 10 let plně fungující spolupráce
s Metrostavem a.s.

Kurz jako inovace běžícího vzdělávání –
natočeno instruktážní video – ukázka
správně provedeného skutečného
učebního dne.

Instruktor u poskytovatele praktického vyučování

- NSK EQF 5

Odborné způsobilosti ověřované ústně, prakticky i písemně

- Orientace v organizaci praktického vyučování ve středních odborných školách a v práci s pedagogickými dokumenty
- Využívání základních pedagogických dovedností při práci se žáky
- Odborná příprava žáků ve firmě
- Aplikace psychologických aspektů v kontaktu se žáky
- Orientace v právních předpisech platných v českém vzdělávacím systému a aplikace znalostí související legislativy vztahující se k profesi, na kterou se žák připravuje

PK schválena v dubnu 2017, 4 autorizované osoby ze škol, které prošly kurzem a jeden držitel osvědčení (instruktor z firmy Husky-KTW, s.r.o.)

Doporučení MŠMT

Doporučení MŠMT k zabezpečení jednotného postupu při uzavírání smlouvy o obsahu, rozsahu a podmínkách konání praktického vyučování realizovaného na pracovištích fyzických či právnických osob, které mají oprávnění k činnosti související s daným oborem vzdělání (duben 2016). Smlouva je legislativně ukotvena a je podmínkou pro čerpání daňových odpočtů.

Doporučení definuje závazky školy i poskytovatele (firmy). Zmíněn je instruktor i koordinátor, který zastupuje školu při komunikaci s poskytovatelem a poskytuje instruktorovi metodickou pomoc v průběhu praktického vyučování. Zajišťuje spolupráci pověřeného pedagogického pracovníka školy a instruktora a je pověřen kontrolní činností průběhu praktického vyučování.

Definuje pozici instruktora, kterým je ...

kvalifikovaný, odborně a morálně schopný pracovník poskytovatele k vedení žáků a k doзору praktického vyučování. S instruktorem může uzavřít poskytovatel písemnou smlouvu o vedení žáků. Instruktor **úzce spolupracuje s pověřeným pedagogickým pracovníkem školy** a současně vede nejvýše 6 žáků v souladu s ustanovením **vyhlášky č. 13/2005 Sb.**

Zabezpečuje praktické vyučování pro žáky v souladu se školním vzdělávacím programem a pro studenty v souladu s akreditovaným programem a ve spolupráci s pověřeným pedagogickým pracovníkem školy (učitel odborného výcviku, učitel odborné praxe, učitel).

Bezprostředně odpovídá za průběh praktického vyučování, který spočívá v osvojování si základních dovedností, činností a návyků, zhotovení výrobků, ve výkonu služeb nebo prací, které mají materiální hodnotu.

Instruktor ve spolupráci s pověřeným pedagogickým pracovníkem školy **provádí klasifikaci žáků.**

Doporučení MŠMT – příklady povinností školy

- **Škola ve spolupráci s poskytovatelem zajistí prokazatelným způsobem seznámení instruktorů žáků:**
  - a. se základními pojmy, zásadami a způsoby pedagogické práce s žáky,
  - b. s předpisy BOZP, PO, a vyhláškou č. 180/2015 Sb., (vyhláška o zakázaných pracích a pracovištích),
  - c. s obsahem, způsoby a cíli provádění praktického vyučování žáků,
  - d. s obsahem rámcových vzdělávacích programů, školních vzdělávacích programů a s organizací výuky.

V případě potřeby umožní účast instruktorů na pedagogických a metodických akcích nebo poradách školy.
- Škola uhradí náklady na praktické vyučování v rozsahu prokázaných nákladů poskytovatele, které jsou odsouhlasené školou (např. **instruktorský příplatek**), pokud se s poskytovatelem nedohodne jinak.

Doporučení MŠMT – příklady povinností poskytovatele (firmy)

Poskytovatel se zavazuje k tomu, že žák bude vykonávat pouze práce a činnosti, které navazují na příslušný obor vzdělání a s ním přímo souvisí.

- Náklady na dopravu může po dohodě hradit poskytovatel, zajistí také podmínky pro dodržování BOZP, respektuje hygienické předpisy
- Poskytovatel umožní vstupy učitelů, zřizovatele a ČŠI na pracoviště.
- Poskytovatel umožní účast instruktorů na pedagogických a metodických akcích nebo poradách školy.
- Zodpovědně posoudí, zda konkrétní činnosti žáků naplňuje definici produktivní činnosti,
- Po dobu průběhu praktického vyučování nese poskytovatel odpovědnost za bezpečnost, ochranu zdraví a hygienu při práci žáka dle ustanovení zákoníku práce.

Daňové úlevy od 1.1. 2014 dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu

- Odpočet na podporu **pořízení majetku poskytovatele praktického vyučování** pro účely odborného vzdělávání v rozsahu 50 a 110 % vstupní ceny majetku podle doby využití žáky.
- Odpočet na podporu výdajů vynaložených na žáka ve výši 200 Kč za **hodinu praktického vyučování na pracovišti poskytovatele**
- Zvýšení limitu pro daňovou uznatelnost **motivačního příspěvku (stipendia)** z 2 000 Kč na 5 000 Kč měsíčně u středoškoláků a z 5 000 Kč na 10 000 Kč u VŠ.

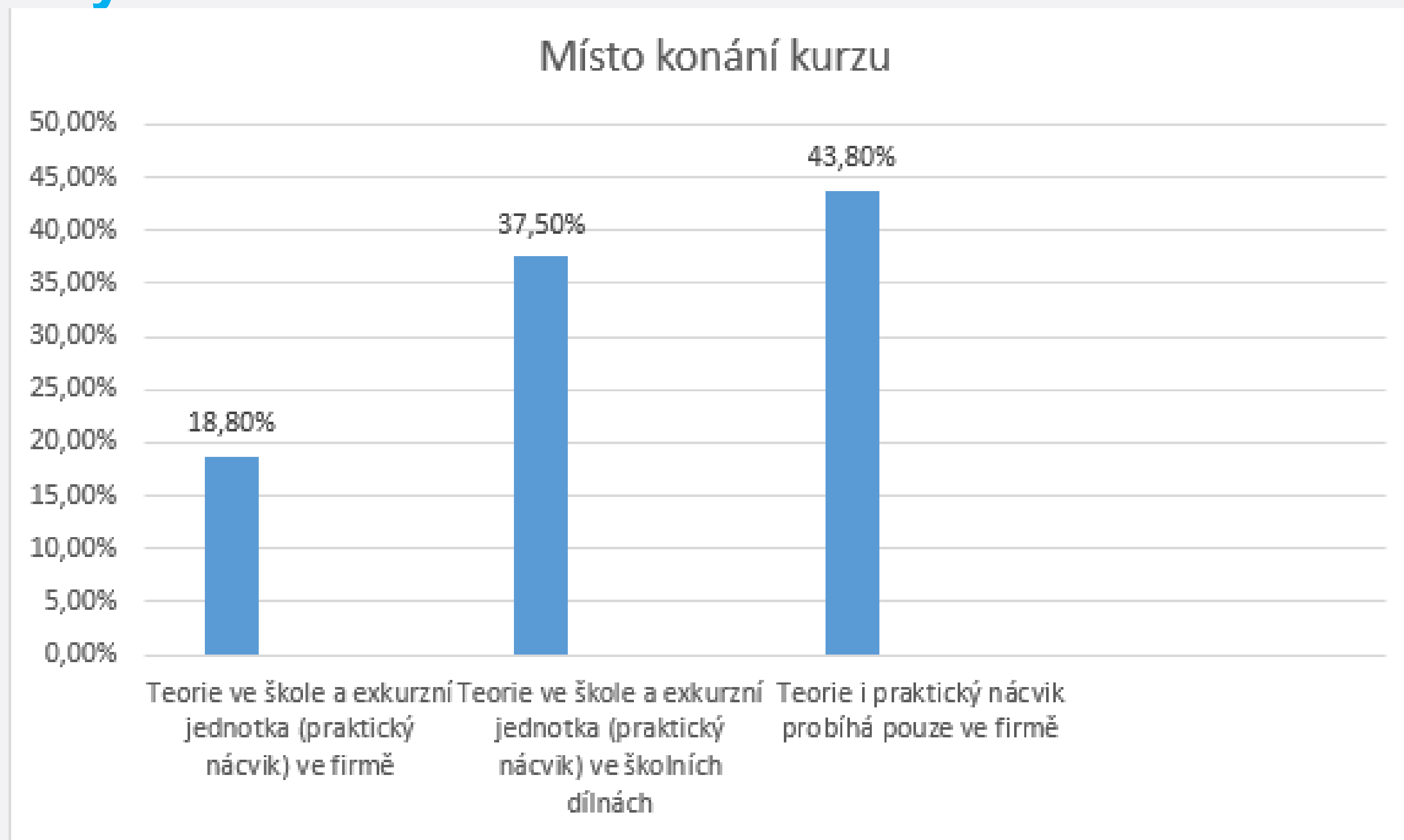
Podmínky: existence smlouvy, zdanitelný příjem a doložené hodiny (třídní kniha).

Počet subjektů čerpající úlevy se 688 v roce 2014 zdvojnásobil na 1385 v roce 2017, taktéž i odpočet daně (428 a 1054 mil. Kč). Snížení daně představuje 100 mil. Kč v roce 2014 a 200 mil. Kč v roce 2017

Výsledky šetření – září 2018, vzorek 26 ze 40 oslovených

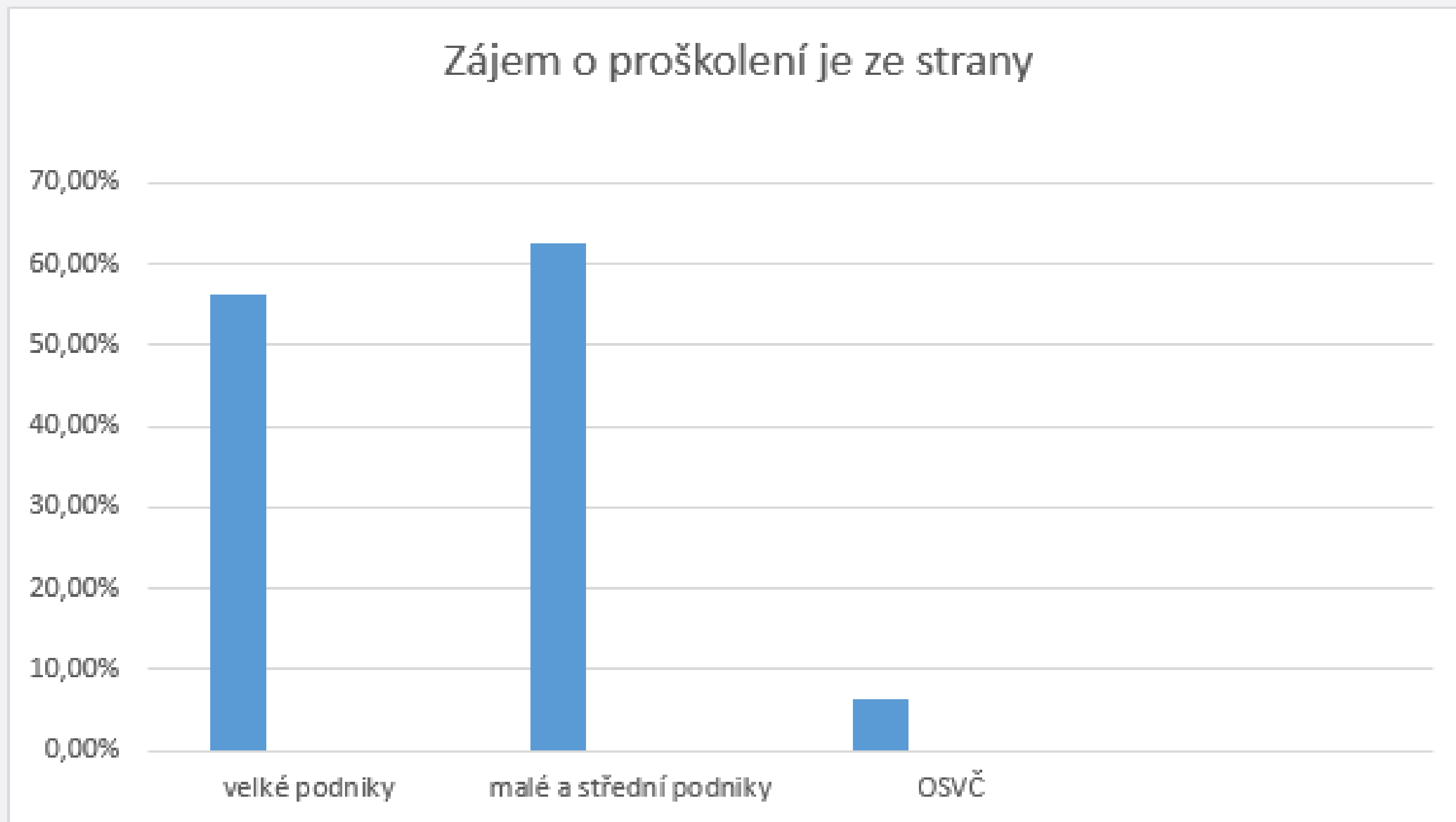

Výsledky šetření

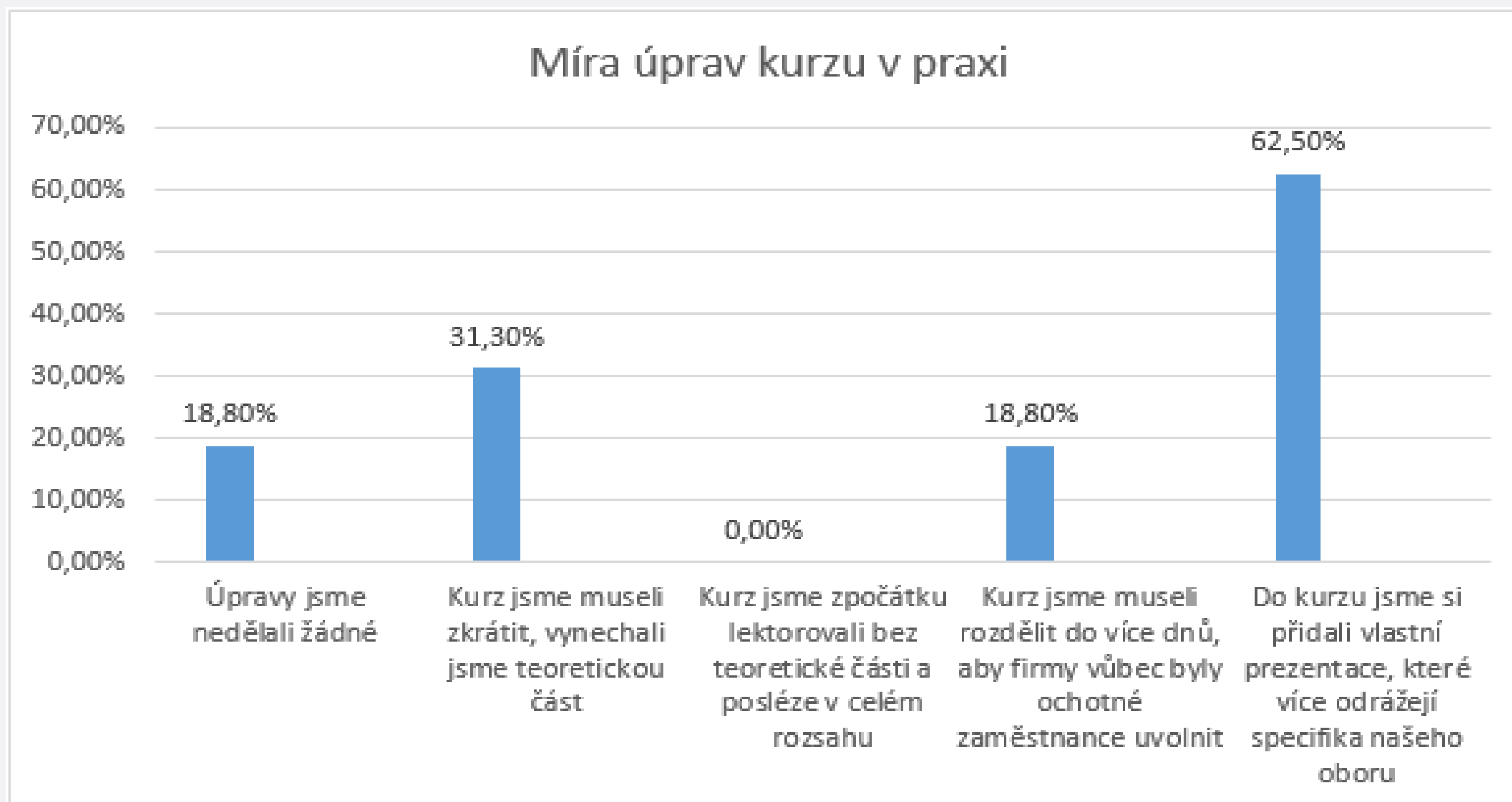

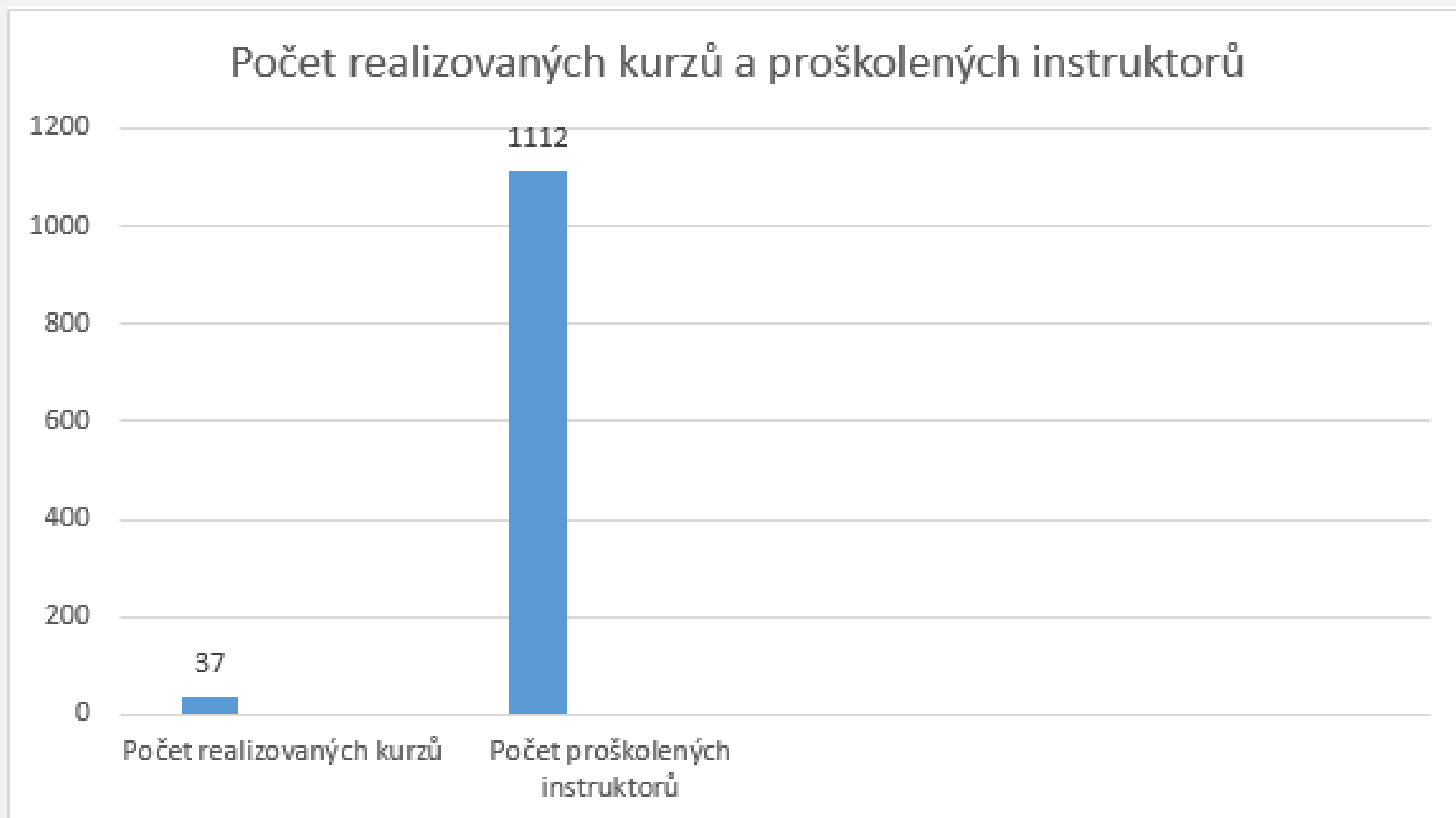
Výsledky šetření

Výsledky šetření

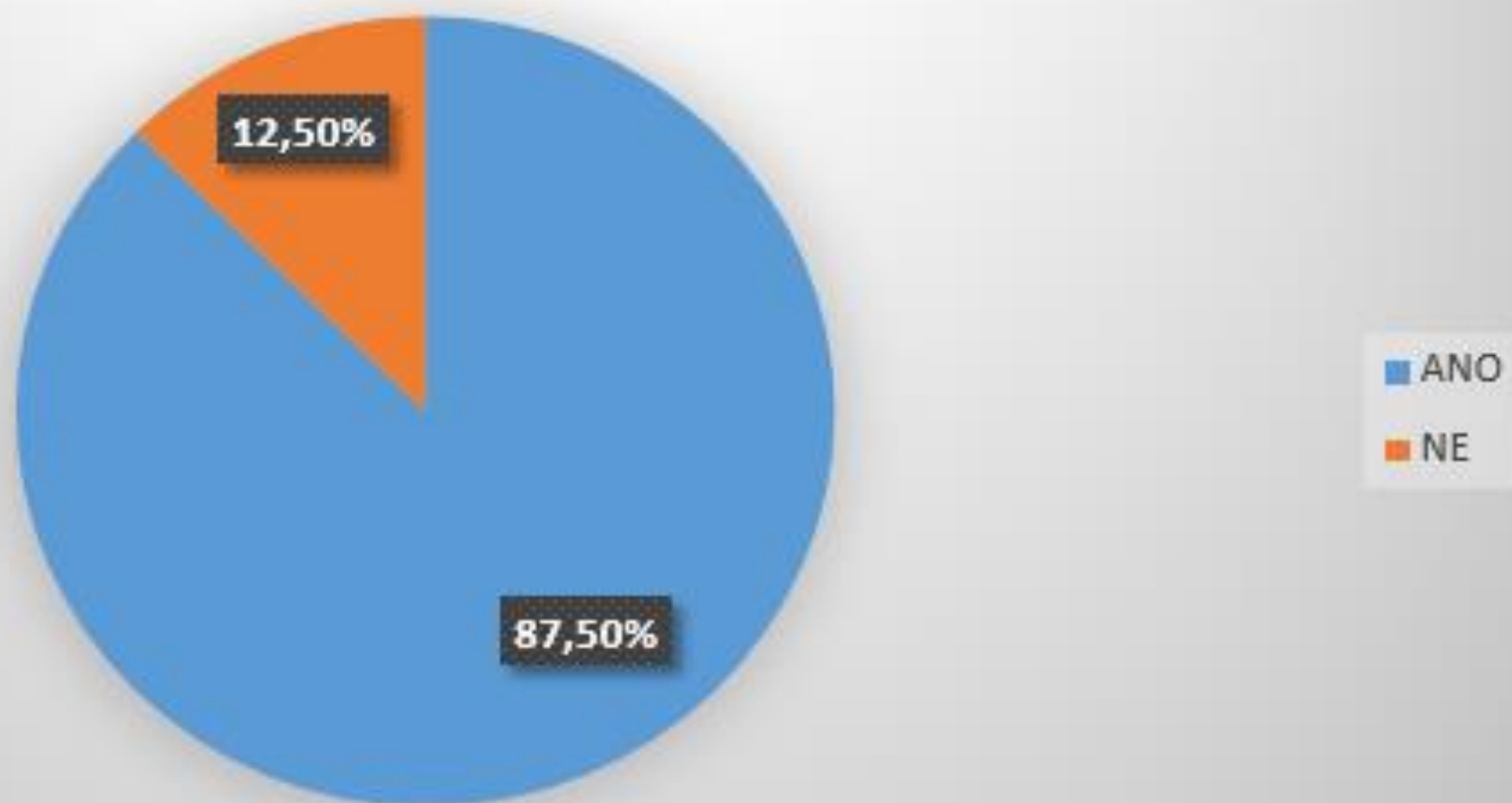

Výsledky šetření

Výsledky šetření

Realizaci kurzu v budoucnu plánuje

**NÁRODNÍ ÚSTAV
PRO VZDĚLÁVÁNÍ**

Weilova 1271/6

102 00 Praha 10

274 022 111

274 863 380

sekretariat@nuv.cz

press@nuv.cz

web: www.nuv.cz

děkuji

martina.kanakova@nuv.cz